

STYRESAK

Saksnr.: 41/17 Akkreditering som vitenskapelig høyskole

Vedlegg 2 – Forhistorie til styrets orientering

Bakgrunn

Lov om universiteter og høyskoler opererte fram til 2005 med fire institusjonskategorier:

- universiteter
- vitenskapelige høyskoler
- kunsthøyskoler
- høyskoler

Denne inndelingen bygget på en forståelse av at vitenskapelige høyskoler og kunsthøyskoler opererer samme faglig nivå, men baserer seg på henholdsvis vitenskapelig og kunstnerisk kompetanse. Forståelsen av denne to-delingen fremgår f.eks. av Stortingsmelding nr. 18 (2001-2002) Om høyere kunstutdanning:

«Norges musikkhøyskole, Kunsthøgskolen i Oslo og Kunsthøgskolen i Bergen har som hovedmål å tilby utøvende og skapende kunstutdanninger. Disse kunsthøgskolene skal være de fremste på sine fagområder, og har som målsetting å ivareta hele bredden av utdannings- og utviklingsoppgaver på sine fagfelt, tilsvarende det som er lagt til de vitenskapelige høyskolene.»

I forbindelse med endring av UH-loven i 2005 falt institusjonskategorien "kunsthøyskole" ut av loven. I behandlingen av forslag om lovendring uttalte stortingskomiteen:

«Komiteen er enig i at kategorien kunsthøyskoler nå går ut av lovteksten, men forutsetter at dette også innebærer at kunsthøyskolene i Oslo og Bergen snarest mulig blir vurdert i forhold til akkrediteringsstandardene for vitenskapelige høyskoler, og akkreditering for kunstneriske stipendiatprogram tilsvarende doktorgrad. Departementet bør legge til rette for at akkrediteringsprosessen kan gå raskt.»

Pr 2005 finnes dermed 3 institusjonskategorier i universitets- og høyskolesektoren

- universiteter
- vitenskapelige høyskoler
- høyskoler

Etter lovendringen i 2005 har kunsthøgskolene vært i kategorien høyskole.

Hva betyr institusjonskategoriene?

Institusjonskategoriene angir grad av faglig selvstendighet.

Fordelingen av fullmakter mellom institusjoner på de ulike kategorier kan beskrives slik:

- Universitet: Har rett til å opprette studietilbud på alle nivå
- Vitenskapelige høyskoler: Har rett til å opprette studietilbud på alle nivå innen fagområde hvor de tildeler phd
- Høyskoler: Har rett til å opprette studietilbud til og med bachelornivå

Institusjoner som ønsker å opprette et studietilbud utover sine selvakkrediteringsfullmakter kan søke NOKUT om dette.

Kunsthøgskolen skulle tidligere søke NOKUT om opprettelse og endring av studier på masternivå. Kunsthøgskolen har fått akkreditert vår deltakelse i det nasjonale stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. Denne akkreditering Kunsthøgskolen rett til å opprette studier på masternivå innen fagområdet kunst, selv om vi er i kategorien høgskole. Det er et viktig øking av Kunsthøgskolens faglige fullmakter og gir samtidig rett til å søke om akkreditering som vitenskapelig høgskole.

Hva er en vitenskapelig høgskole?

Som det fremgår av ovenstående har en vitenskapelig høgskole stor faglig frihet innen sitt fagområde. Samtidig - og kanskje viktigere - gir institusjonskategoriene omverdenen et signal om institusjonens faglige styrke. Betingelsen for å oppnå denne friheten er at blant annet at institusjonen driver stabil forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet relatert til sine fagområder. Forskriftene som styrer kravene til vitenskapelig høgskole opererer med en konsekvent likestilling mellom vitenskapelig kompetanse og kunstnerisk kompetanse. Det betyr at det er to veier til akkreditering som vitenskapelig høgskole, en vitenskapelig og en kunstnerisk vei.

Som det fremgår betyr begrepet "vitenskapelig høgskole" – noe ulogisk - ikke at en høgskole er spesielt vitenskapelig (!). Begrepet betegner en institusjon som holder et høyt faglig nivå, basert på enten vitenskapelig eller kunstnerisk kompetanse. Sett fra Kunsthøgskolens syn er det uheldig at det ikke i Norge er valgt et begrep som bedre tydeliggjør dette. Den engelske oversettelsen av "vitenskapelig høgskole" er for eksempel "specialised university".

Hvorfor søkte Kunsthøgskolen om å bli vitenskapelig høgskole?

Kunsthøgskolen strategiplaner de seneste årene har vitnet om et høyt faglig ambisjonsnivå med et klart fokus på kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette ambisjonsnivå stemmer godt overens med kriteriene knyttet til akkreditering som vitenskapelig høgskole.

De institusjoner som i dag er vitenskapelige høgschooler er:

- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
- Handelshøyskolen BI
- Høgskolen i Molde – vitenskapelig høgskole i logistikk
- Norges Handelshøyskole
- Norges idrettshøgskole
- Norges musikkhøgskole
- Norges veterinærhøgskole
- Det teologiske Menighetsfakultet
- Misjonshøgskolen

Blant disse er Kunsthøgskolens nærmeste samarbeidspartnere Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og Norges musikkhøgskole.

Som vitenskapelig høgskole vil Kunsthøgskolen i Oslo ha sterkere posisjon nasjonalt og internasjonalt for å arbeide for kvalitet i og ressurser for kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning på sitt fagområde. Kunsthøgskolen mener også at et eventuelt økt faglig samarbeid mellom Arkitektur- og designhøgskolen og Norges musikkhøgskole vil ha bedre forutsetninger dersom Kunsthøgskolen er akkreditert som vitenskapelig høgskole.

Historikk

- 06.11.2013: Kunsthøgskolens styre beslutter å igangsette arbeidet med en søknad om vitenskapelig høgskole
- 15.10.2014: Kunsthøgskolen sender søknad til NOKUT om (1) akkreditering av deltakelse i stipendiatprogram basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og (2) om akkreditering som vitenskapelig høgskole
- 11.06.2015: Stortinget behandler St. meld. 18 (2014-15) Struktur for kvalitet (Strukturmeldingen) som blant annet vil føre til høyere krav til akkreditering som vitenskapelig høgskole og som universiteter. Kunnskapsdepartementet og NOKUT begynner arbeid med å fastsette krav i nye forskrifter.
- 02.07.2015: NOKUTs sakkyndige komite avgir positiv innstilling til begge Kunsthøgskolens søknader
- 24.09.2015: NOKUTs styre vedtar
(1) akkreditering av Kunsthøgskolens deltakelse i stipendiatprogram basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og
(2) at Kunsthøgskolen akkrediteres som vitenskapelig høgskole
- 29.06.2016: Kunnskapsdepartementet akkrediterer Kunsthøgskolens deltakelse i det nasjonale stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid
- 09.02.2017: Ny kvalitetsforskrift og ny studietilsynsforskrift trer i kraft
- 13.03.2017: Kunsthøgskolen søker om at NOKUTs vedtak om akkreditering som vitenskapelig høgskole godkjennes av Kunnskapsdepartementet
- 09.05.2017: Kunnskapsdepartementet gir svar om at NOKUT må foreta en supplerende vurdering basert på nye forskrifter.
- 31.05.2017: Kunsthøgskolen retter henvendelse til NOKUT og ber om et innledende møte.